

Bản án số: **175/2023/KDTM - PT.**

Ngày: 10/8/2023

V/v: *Tranh chấp Hợp đồng bảo hiểm*

NHÂN DANH

NƯỚC CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

TOÀ ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ HÀ NỘI

Thành phần Hội đồng xét xử phúc thẩm gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa: **Ông Hoàng Minh Thành**

Các Thẩm phán : **Bà Ngô Tuyết Băng**

Ông Bùi Đức Bằng

Thư ký Toà án nhân dân thành phố Hà Nội ghi biên bản phiên tòa: Bà Dương Thị Huệ

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân Thành phố Hà Nội: Bà Hoàng Thị Hồng Chiêm –
Kiểm sát viên

Ngày 10 tháng 8 năm 2023, tại trụ sở Toà án nhân dân thành phố Hà Nội, xét xử phúc thẩm, công khai vụ án Kinh doanh thương mại thụ lý số: 168/2023/TLPT - KDTM ngày 18 tháng 7 năm 2023 về tranh chấp: Hợp đồng bảo hiểm

Do Bản án Kinh doanh thương mại sơ thẩm số 12/2023/KDTM-ST ngày 31/3/2023 của Tòa án nhân dân quận BĐ đã Công ty Công ty TNHH Thương mại vận tải HN là bị đơn trong vụ án kháng cáo

Theo Quyết định đưa vụ án ra xét xử phúc thẩm số 475/2022/QĐ-PT ngày 20 tháng 7 năm 2023 giữa các đương sự :

- **Nguyên đơn:** Công ty TNHH Thương mại – vận tải HN

Trụ sở: Số 400 Nguyễn Thái H, phường HH, thành phố YB, tỉnh Yên Bái

Đại diện theo pháp luật: Bà Bùi Huyền Ng – Chủ tịch Hội đồng quản trị kiêm Giám đốc Công ty

Đại diện theo ủy quyền: Ông Lương Văn B– Sinh năm 1996

Địa chỉ: Xóm TT, xã YD, huyện PL, tỉnh Thái Nguyên

Địa chỉ liên hệ: Số 20, ngõ 718 HHT, phường B, quận TH, thành phố Hà Nội.

- **Bị đơn:** Tổng Công ty Cổ phần BHBD

Trụ sở: Tầng 8, Tòa nhà 4A LH, quận BĐ , thành phố Hà Nội

Địa chỉ liên hệ: Số 95 TTT, phường DV, Q.CG, Hà Nội

Đại diện theo pháp luật: Ông Nguyễn Kim L – Tổng Giám đốc

Đại diện theo ủy quyền: Ông Phạm Văn T, bà Nguyễn Thị T, ông Phạm Quang Đ

- **Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:** Công ty TNHH NDC ASIA

Địa chỉ: Tầng 29, Tòa Đông, TT Lotte, số 54 LG, phường CV quận BD , Hà Nội

Đại diện theo pháp luật: Ông Nguyễn Văn K - Chủ tịch Hội đồng thành viên kiêm Giám đốc

Đại diện theo ủy quyền: Ông Nguyễn Hoàng A – Nhân viên Công ty

(Tại phiên tòa có mặt ông Lương Văn B, ông Phạm Quang Đ và ông Nguyễn Hoàng A)

NỘI DUNG VỤ ÁN

Tại đơn khởi kiện, bản tự khai và các lời khai trong quá trình giải quyết vụ án, đại diện nguyên đơn trình bày:

Ngày 09.4.2021, Công ty TNHH Thương mại – Vận tải HN mua bảo hiểm tự nguyện xe ô tô và bảo hiểm bắt buộc TNDS của chủ xe ô tô đối với xe ô tô BKS 21C-072.57, tổng số tiền bảo hiểm là 5.340.000 đồng của Công ty Cổ phần BHBĐ khu vực phía Bắc (BHBĐ phía bắc) được cấp giấy chứng nhận bảo hiểm số 21BB210544473.

Ngày 01.6.2021, Công ty HN và Công ty cổ phần giải pháp và vận tải chuyên dùng LMT có ký Hợp đồng vận chuyển số 40/DADG/LMT-HN vận chuyển hàng hóa là các thiết bị điện gió, vận chuyển tuyến cố định.

Ngày 05.7.2021, lái xe của Công ty HN là ông Đinh Công H điều khiển xe ô tô BKS 21C-072.57 chở hàng theo hợp đồng với Công ty Cổ phần giải pháp và vận tải chuyên dùng LMT di chuyển từ Cửa Việt đến Quảng Bình. Trong khi di chuyển do trời mưa và tối, bị phản ánh sáng từ xe ngược chiều làm hạn chế tầm nhìn nên đã đụng chạm vào camera an ninh tại KM 721+500 trên QL1A, làm gãy camera và hỏng rada. Sau khi xảy ra sự cố va chạm thì ông H đã thông báo cho Công ty Cổ phần giải pháp và vận tải chuyên dùng LMT.

Ngày 07.7.2021, Công ty LMT và phòng Cảnh sát giao thông tỉnh Quảng Trị và Công ty NDC-ASIA đã có buổi làm việc đánh giá tổn thất. Còn lái xe Đinh Công H vẫn tiếp tục hành trình để vận chuyển hàng hóa cho Công ty LMT kịp tiến độ.

Đến 27.7.2021 sau khi đã hoàn thành hợp đồng vận chuyển lô hàng, ông Đinh Công H đã liên hệ với Văn phòng BHBĐ Quảng Trị để thông báo tai nạn, yêu cầu bồi thường gửi BHBĐ phía Bắc dưới sự hướng dẫn của Giám định viên Lê Tuệ.

Công ty HN đã có đơn đề nghị hướng dẫn giải quyết bồi thường gửi BHBĐ Phía Bắc. Ngày 01.9.2021, BHBĐ phía Bắc có gửi Công văn số 181/GĐBT/BHBĐ B/2021 cho Công ty HN v/v: *Cung cấp hồ sơ tai nạn, cung cấp*

các giấy tờ chứng minh sự tổn thất, hóa đơn chứng từ, thông báo tai nạn và yêu cầu bồi thường.

Ngày 31.8.2021, Công ty HN đã thanh toán cho Công ty cổ phần Công nghệ và giải pháp TFS 30.000.000 đồng tiền sửa chữa lắp đặt camera tại KM 721+500–QL1A.

Ngày 05.9.2021, Công ty HN gửi đến BHBĐ thông báo tai nạn và yêu cầu bồi thường. Ngày 09.9.2021, Công ty HN hoàn thiện hồ sơ yêu cầu bồi thường theo yêu cầu của Công văn số 181/GĐBT/BHBĐ B/2021.

Ngày 05.9.2021 Công ty HN nhận được Công văn số 195/GĐBT/BHBĐ PB/2021 phúc đáp Công văn thông báo tai nạn và yêu cầu bồi thường với nội dung hồ sơ tài liệu Công ty HN cung cấp không phải là tài liệu pháp lý của cơ quan Công an xác định lỗi do xe ô tô BKS 21C-072.57 nên BHBĐ chưa đủ cơ sở để xác định phạm vi bảo hiểm và giải quyết bồi thường theo quy định.

Ngày 19.9.2021, Công ty HN tiếp tục có đơn đề nghị giải quyết bồi thường lần 2 gửi BHBĐ yêu cầu BHBĐ tiến hành giải quyết bồi thường bảo hiểm.

Ngày 24.9.2021, ông Đỗ Hồng S , đại diện theo ủy quyền của Công ty HN đã có đơn đề nghị gửi đến BHBĐ về việc xem xét trình tự giải quyết bồi thường bảo hiểm của Công ty BHBĐ khu vực phía Bắc.

Ngày 04.10.2021, BHBĐ ban hành Công văn số 4059 BHBĐ -BHXCG phúc đáp đơn đề nghị của ông Đỗ Hồng S với nội dung cần xác minh thêm hiện trường vụ tai nạn.

Ngày 12.10.2021, ông Đỗ Hồng S có đơn đề nghị gửi Cục quản lý giám sát bảo hiểm xem xét kiểm tra việc tuân thủ quy định pháp luật trong quá trình giải quyết bồi thường của BHBĐ .

Ngày 11.11.2021, Cục quản lý giám sát bảo hiểm ban hành Công văn số 875/QLBH-PNT về việc đơn thư phản ánh của ông Đỗ Hồng S .

Ngày 28.12.2021, BHBĐ ra Công văn số 5079 BHBĐ /BHXCG giải quyết bồi thường xe 21C-072.57 với nội dung đề nghị Công ty HN cung cấp hình ảnh vụ tai nạn và hồ sơ Công an để có căn cứ giải quyết.

Sau khi Tòa án yêu cầu Công ty TNHH Thương mại – Vận tải HN cung cấp tài liệu chứng cứ, nguyên đơn đã nhận được Công văn số 147 ngày 14/2/2023 của phòng CSGT tỉnh Quảng trị trả lời về việc cung cấp nội dung liên quan đến vụ va chạm.

Công ty TNHH Thương mại – Vận tải HN đề nghị Tòa án giải quyết:

1. Buộc Tổng Công ty Cổ phần BHBĐ hoàn trả cho Công ty HN số tiền sửa chữa camera giao thông do xe ô tô BKS 21C-072.57 làm hư hỏng với số tiền 61.765.000 đồng.

2. Buộc Tổng Công ty Cổ phần BHBĐ thanh toán lãi suất chậm trả tính từ ngày 31.8.2021 đến ngày 31/3/2023 là 19 tháng, lãi suất áp dụng là 0,8%/ tháng với số tiền: 9.388.280 đồng.

Tổng số tiền Tổng Công ty Cổ phần BHBĐ phải hoàn trả cho Công ty HN cả gốc và lãi là: 71.153.280 đồng.

Tổng Công ty Cổ phần BHBĐ (BHBĐ) trình bày: Công ty TNHH Thương mại – Vận tải HN không có căn cứ để đòi bồi thường 71.153.280 đồng bởi các căn cứ sau:

BHBĐ là doanh nghiệp kinh doanh bảo hiểm nên BHBĐ chỉ phát sinh quan hệ bảo hiểm với khách hàng (Người được bảo hiểm) theo Hợp đồng bảo hiểm, Giấy chứng nhận bảo hiểm được thỏa thuận giữa hai bên. Do đó khi phát sinh trách nhiệm bảo hiểm của BHBĐ (nếu có), BHBĐ sẽ căn cứ vào Hợp đồng bảo hiểm, Giấy chứng nhận bảo hiểm, phạm vi bảo hiểm; Quy tắc bảo hiểm; Hồ sơ, chứng từ bồi thường do người được bảo hiểm cung cấp để xem xét giải quyết bồi thường theo đúng quy định của pháp luật.

Bảo hiểm của Công ty HN mua là bảo hiểm bắt buộc trách nhiệm dân sự của chủ xe cơ giới. Việc xác định phạm vi bảo hiểm phải căn cứ theo quy định của Nghị định 03/2021/NĐ-CP về bảo hiểm bắt buộc trách nhiệm dân sự của chủ xe cơ giới do Chính phủ ban hành và Thông tư 04/2021/TT-BTC hướng dẫn Nghị định 03/2021/NĐ-CP về bảo hiểm bắt buộc trách nhiệm dân sự của chủ xe cơ giới do Bộ Tài chính ban hành. BHBĐ không thể giải quyết bồi thường nếu hồ sơ yêu cầu bồi thường chưa có đủ các cơ sở, căn cứ pháp lý để xác định thời gian tổn thất, nguyên nhân tổn thất thuộc trách nhiệm bảo hiểm của BHBĐ theo quy định của pháp luật.

Căn cứ theo quy định của Điều 584 Bộ luật dân sự thì căn cứ phát sinh trách nhiệm bồi thường thiệt hại thì người nào có hành vi xâm phạm tài sản, quyền, lợi ích hợp pháp khác của người khác mà gây thiệt hại thì phải bồi thường:

“Điều 584. Căn cứ phát sinh trách nhiệm bồi thường thiệt hại: Người nào có hành vi xâm phạm tính mạng, sức khỏe, danh dự, nhân phẩm, uy tín, tài sản, quyền, lợi ích hợp pháp khác của người khác mà gây thiệt hại thì phải bồi thường, trừ trường hợp Bộ luật này, luật khác có liên quan quy định khác”.

Căn cứ theo quy định của Điều 5 Nghị định 03/2021/NĐ-CP về bảo hiểm bắt buộc trách nhiệm dân sự của chủ xe cơ giới thì phạm vi bồi thường thiệt hại đối với bên thứ ba do xe cơ giới gây ra:

“Điều 5. Phạm vi bồi thường thiệt hại: Thiệt hại ngoài hợp đồng về sức khỏe, tính mạng và tài sản đối với bên thứ ba do xe cơ giới gây ra”.

Như vậy, căn cứ theo quy định trên, để xác định phạm vi bồi thường thiệt hại thì phải xác định được thiệt hại đó là do xe cơ giới gây ra tức là phải có căn cứ xác định thiệt hại của camera xảy ra ngày 05/7/2021 là do xe 21C-07257 gây ra.

Căn cứ theo quy định tại Điều 18 của Nghị định 03/2021/NĐ-CP về bảo hiểm bắt buộc trách nhiệm dân sự của chủ xe cơ giới thì ngay khi tai nạn xảy ra, bên mua bảo hiểm phải có trách nhiệm thông báo ngay cho doanh nghiệp bảo hiểm, bảo vệ hiện trường, thông báo cho cơ quan Công an hoặc chính quyền địa phương nơi gần nhất để phối hợp giải quyết vụ tai nạn giao thông theo quy định và phối hợp với cơ quan chức năng trong việc điều tra, xác minh nguyên nhân vụ tai

nạn giao thông cũng như không được tháo gỡ hiện trường tai nạn nếu chưa được sự đồng ý của doanh nghiệp bảo hiểm. Tuy nhiên, Công ty HN thông báo cho BHBĐ về tai nạn vào ngày 27/7/2021, muộn 22 ngày so với ngày xảy ra tai nạn (05/7/2021) và hiện trường vụ tai nạn đã di dời, không thu thập được hình ảnh hay camera ghi lại vụ tai nạn. Công ty HN đã không thực hiện đúng nghĩa vụ của bên mua bảo hiểm theo quy định của Điều 18 Nghị định 03/2021/NĐ-CP:

Điều 18. Nghĩa vụ của bên mua bảo hiểm, người được bảo hiểm: Ngoài các nghĩa vụ quy định tại Luật Kinh doanh bảo hiểm, bên mua bảo hiểm, người được bảo hiểm có nghĩa vụ: Tuân thủ các quy định về đảm bảo an toàn giao thông đường bộ. Khi tai nạn giao thông xảy ra, phải có trách nhiệm:

a) Thông báo ngay cho doanh nghiệp bảo hiểm để phối hợp giải quyết, tích cực cứu chữa, hạn chế thiệt hại về sức khỏe, tính mạng và tài sản, bảo vệ hiện trường tai nạn; Thông báo ngay cho cơ quan Công an hoặc chính quyền địa phương nơi gần nhất để phối hợp giải quyết vụ tai nạn giao thông theo quy định và phối hợp với cơ quan chức năng trong việc điều tra, xác minh nguyên nhân vụ tai nạn giao thông.

b) Không được di chuyển, tháo gỡ hoặc sửa chữa tài sản khi chưa có ý kiến chấp thuận của doanh nghiệp bảo hiểm, trừ trường hợp cần thiết để đảm bảo an toàn, đề phòng hạn chế thiệt hại về sức khỏe, tính mạng và tài sản hoặc phải thi hành theo yêu cầu của cơ quan có thẩm quyền.

c) Chủ động thu thập và cung cấp các tài liệu quy định trong hồ sơ bồi thường bảo hiểm thuộc trách nhiệm của bên mua bảo hiểm, người được bảo hiểm cho doanh nghiệp bảo hiểm quy định tại Điều 15 Nghị định này.

d) Tạo điều kiện thuận lợi cho doanh nghiệp Bảo hiểm trong quá trình xác minh các tài liệu do mình cung cấp.

Do đó, đến thời điểm hiện tại, không có bằng chứng, hình ảnh hiện trường nào chứng minh vụ tổn thất xảy ra ngày 05/7/2021. Đối với các tài liệu do nguyên đơn cung cấp không đủ cơ sở pháp lý để xác định nguyên nhân vụ tai nạn và thiệt hại của camera là do xe ô tô 21C-07257 gây ra, không đủ cơ sở để BHBĐ xác định phạm vi bảo hiểm.

Đối với Biên bản làm việc ngày 07/7/2021 về việc kiểm tra tình trạng camera số 2010011240 (tại KM721+500 –QL1A) mà Công ty HN cung cấp, căn cứ Công văn số 146/CSGT ngày 08/02/2023 của Phòng Cảnh sát giao thông, Công an tỉnh Quảng Trị Phòng Cảnh sát giao thông xác nhận: “Ngày 7/7/2021, Phòng Cảnh sát giao thông, Công an tỉnh Quảng Trị đã cử đồng chí Thiếu tá Phạm Hồng C (Cán bộ thuộc Phòng cảnh sát giao thông) tham gia chứng kiến buổi làm việc giữa đại diện Công ty NDC- ASIA (Đơn vị quản lý camera tốc độ tại km721+500 quốc lộ 1A) với đại diện Công ty cổ phần giải pháp vận tải chuyên dùng LMT. Nội dung làm việc liên quan đến việc xác nhận hư hỏng thiết bị camera tốc độ tại km721+500 quốc lộ 1A do xe ô tô biển kiểm soát 21C-072.57 gây ra vào ngày

05/7/2021. Tại buổi làm việc có lập biên bản và đại diện các bên tham gia ký xác nhận vào biên bản. Vụ việc này Phòng Cảnh sát giao thông, Công an tỉnh Quảng Trị không thụ lý giải quyết nên không thu thập hồ sơ theo quy định”.

Như vậy, Công an tỉnh Quảng Trị đã xác nhận rõ không phải là cơ quan thụ lý giải quyết vụ tổn thất nêu trên, cũng không xác nhận ngày 05/07/2021 có vụ tổn thất xảy ra, không xác nhận nguyên nhân tổn thất là do xe 21C-072.57 do lái xe Đinh Công H lái xe. Sự có mặt của thiếu tá Phạm Hồng C chỉ mang tính chất chứng kiến buổi làm việc giữa đại diện Công ty NDC- ASIA (Đơn vị quản lý camera tốc độ tại km7211+500 quốc lộ 1A) với đại diện Công ty cổ phần giải pháp vận tải chuyên dùng LMT chứ không phải thiếu tá Phạm Hồng C xác nhận nguyên nhân và mức độ tổn thất của camera, không xác nhận vụ tổn thất của camera số 2010011240 (Tại KM721+500 –QL1A) do lỗi của xe ô tô 21C-07257 do lái xe Đinh Công H gây ra ngày 05/7/2021 và không xác nhận Phòng Cảnh sát giao thông, Công an tỉnh Quảng Trị là cơ quan thụ lý giải quyết vụ tổn thất. Vì vậy, biên bản làm việc này không phải là cơ sở pháp lý để chứng minh vụ tổn thất xảy ra ngày 05/07/2021 như đơn khởi kiện và trình bày của Công ty HN đã đưa ra làm căn cứ cho yêu cầu khởi kiện của Công ty HN .

Công ty HN không cung cấp thêm được thông tin, tài liệu, căn cứ pháp lý nào khác để làm rõ ai là người điều khiển xe, diễn biến và nguyên nhân tai nạn như thế nào để BHBĐ căn cứ theo Nghị định 03/2021/NĐ-CP về bảo hiểm bắt buộc trách nhiệm dân sự của chủ xe cơ giới và Thông tư 04/2021/TT-BTC hướng dẫn Nghị định 03/2021/NĐ-CP về bảo hiểm bắt buộc trách nhiệm dân sự của chủ xe cơ giới do Bộ Tài chính ban hành để BHBĐ có căn cứ bồi thường.

Vì vậy, BHBĐ không có đủ cơ sở pháp lý để xác định vụ tổn thất của camera số 2010011240 (Tại KM721+500 –QL1A) do lỗi của xe ô tô 21C-07257 gây ra. Bị đơn không đồng ý với yêu cầu khởi kiện của Công ty HN , không đồng ý thanh toán lãi chậm trả vì đến thời điểm hiện tại, hồ sơ yêu cầu bồi thường của Công ty HN chưa đầy đủ nên BHBĐ chưa có đủ cơ sở để giải quyết bồi thường bảo hiểm nên không phát sinh lãi chậm trả.

BHBĐ chưa có đủ cơ sở pháp lý theo quy định của pháp luật về kinh doanh bảo hiểm để xác định vụ tổn thất của camera số 2010011240 (Tại KM721+500 –QL1A) do lỗi của xe ô tô 21C-07257 gây ra nên BHBĐ chưa đủ cơ sở để giải quyết bồi thường cho Công ty HN . Vì vậy, đề nghị Tòa án căn cứ vào các quy định trong Hợp đồng Bảo hiểm, quy định của pháp luật quyết định: Không chấp nhận yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn.

Người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan là Đại diện theo ủy quyền của Công ty TNHH NDC ASIA trình bày: Thời điểm ô tô 21C-07257 xảy ra va chạm thì camera an ninh tại KM 721+500 trên QL1A đang trong quá trình thử nghiệm chưa bàn giao cho phòng CSGT tỉnh Quảng Trị. Sau khi xảy ra tai nạn Công ty HN đã báo cho Công ty TNHH NDC ASIA và đã có văn bản làm việc 03 bên ngày

07/07/2021 giữa Công ty LMT (Đơn vị thuê vận chuyển), Công ty TNHH NDC ASIA và đại diện PC08 Quảng Trị. Thiệt hại thực tế Công ty HN phải bồi thường cho Công ty TNHH NDC ASIA số tiền 56.150.000 đồng chưa bao gồm VAT, hiện tại Công ty HN mới thanh toán cho Công ty NDC ASIA 30.000.000 đồng.

Với yêu cầu đề nghị Công ty TNHH NDC ASIA trích xuất dữ liệu camera thời điểm trước khi tai nạn xảy ra cho đến sau khi tai nạn xảy ra, để xác định xe va chạm vào camera, xác định có yếu tố lỗi của xe ô tô 21C-07257 đối với tổn thất của camera hay không. Công ty không thể trích xuất vì tại thời điểm đó Công ty TNHH NDC ASIA mới chỉ lắp thử nghiệm, chưa đưa vào hoạt động và chưa bàn giao cho phòng CSGT tỉnh Quảng Trị nên không có dữ liệu để trích xuất.

Tại bản án kinh doanh thương mại sơ thẩm số 12/2023/KDTM-ST ngày 31/3/2023 của Tòa án nhân dân quận BD đã quyết định:

1. Không chấp nhận yêu cầu khởi kiện của Công ty TNHH Thương mại – Vận tải HN đối với Tổng Công ty Cổ phần BHBĐ về việc yêu cầu thanh toán bảo hiểm với số tiền: 61.765.000 đồng.

2. Không chấp nhận yêu cầu khởi kiện của Công ty TNHH Thương mại – Vận tải HN đối với Tổng Công ty Cổ phần BHBĐ về việc thanh toán lãi suất chậm trả với số tiền: 9.388.280 đồng.

Không đồng ý bản án sơ thẩm, ngày 31/3/2023, nguyên đơn là Công ty TNHH Thương mại – vận tải HN kháng cáo toàn bộ bản án kinh doanh thương mại sơ thẩm, đề nghị Tòa án cấp phúc thẩm sửa bản án sơ thẩm, chấp nhận toàn bộ yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn

Tại Tòa án cấp phúc thẩm và tại phiên tòa phúc thẩm:

Nguyên đơn và bị đơn đã được Tòa án tạo điều kiện để thỏa thuận giải quyết vụ án nhưng các bên không thỏa thuận được và đề nghị Tòa án giải quyết theo quy định. Các đương sự đều không xuất trình thêm tài liệu, chứng cứ gì mới.

-Nguyên đơn (người kháng cáo) trình bày:

Sự kiện pháp lý để được hưởng bảo hiểm xảy ra ngày 5/7/2021 là có thật. Phía nguyên đơn đã thông báo, gửi hồ sơ yêu cầu đề nghị chi trả bảo hiểm cho BHBĐ theo đúng quy định nhưng BHBĐ không đồng ý chi trả là không đúng. Nguyên đơn vẫn giữ nguyên yêu cầu khởi kiện và yêu cầu kháng cáo.

- Bị đơn là Tổng Công ty cổ phần BHBĐ trình bày: Theo quy định của pháp luật thì hồ sơ chi trả bảo hiểm của Công ty HN là chưa đầy đủ. BHBĐ đã hướng dẫn Công ty thực hiện đầy đủ các giấy tờ nhưng Công ty HN không nộp đầy đủ nên chưa có căn cứ chi trả bảo hiểm cho Công ty HN .

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Hà Nội có quan điểm:

Về việc chấp hành pháp luật: Quá trình giải quyết và xét xử vụ án, những người tiến hành tố tụng đã thực đúng quy định của pháp luật. Quá trình tham gia tố tụng, các đương sự đã thực hiện đầy đủ quyền và nghĩa vụ của mình.

Về nội dung kháng cáo: Về việc mua bảo hiểm đối với xe ô tô biển kiểm soát 21C – 07257 đều được các bên thừa nhận nên phát sinh hiệu lực. Sau khi sự cố xảy ra, nguyên đơn không thông báo ngay cho bị đơn mà sau hơn 20 ngày mới thông báo là chưa đúng quy định. Mặt khác, theo quy định của pháp luật thì hồ sơ được hưởng bảo hiểm của nguyên đơn là chưa đầy đủ nên BHBĐ chưa có căn cứ để chi trả tiền bảo hiểm cho nguyên đơn nên cấp sơ thẩm không chấp nhận yêu cầu của nguyên đơn là có căn cứ. Tại cấp phúc thẩm, các bên không nộp thêm tài liệu, chứng cứ gì mới và không đưa ra được các căn cứ gì khác nên không có cơ sở chấp nhận kháng cáo của nguyên đơn.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu có trong hồ sơ vụ án đã được thẩm tra tại phiên toà và căn cứ vào kết quả tranh luận tại phiên toà, Hội đồng xét xử nhận định như sau:

[1]. Về tố tụng:

Đơn kháng cáo của nguyên đơn là Công ty HN nằm trong thời hạn luật định và đã nộp tiền tạm ứng án phí. Tòa án nhân dân thành phố Hà Nội thụ lý và giải quyết theo trình tự phúc thẩm là đúng thẩm quyền.

Về thẩm quyền giải quyết vụ án: Tranh chấp giữa các đương sự là tranh chấp hợp đồng bảo hiểm. Bị đơn là Tổng công ty Cổ phần BHBĐ có trụ sở tại: Tầng 8, Tòa nhà 4A Láng Hạ, quận BD, thành phố Hà Nội nên theo quy định tại điều 30, 39 Bộ luật tố tụng dân sự, Tòa án nhân dân quận BD giải quyết vụ án theo trình tự sơ thẩm là đúng thẩm quyền.

[2]. Về nội dung:

Sau khi xét xử sơ thẩm, nguyên đơn là Công ty HN kháng cáo toàn bộ bản án sơ thẩm và đề nghị Tòa án cấp phúc thẩm sửa bản án sơ thẩm theo hướng chấp nhận toàn bộ yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn.

Xét kháng cáo của Công ty HN, Hội đồng xét xử phúc thẩm thấy:

Công ty HN là chủ sở hữu hợp pháp của Xe ô tô HYUNDAI (loại xe Đầu kéo) biển kiểm soát 21C-072.57 Theo Giấy chứng nhận đăng ký xe ô tô số 016496 do Công an tỉnh Yên Bái cấp ngày 22/5/2020.

Ngày 09/4/2021, Công ty HN mua bảo hiểm tự nguyện xe ô tô và bảo hiểm bắt buộc TNDS của chủ xe ô tô đối với xe ô tô biển kiểm soát nêu trên với tổng số tiền bảo hiểm là 5.340.000 đồng của Công ty Cổ phần BHBĐ khu vực phía Bắc (BHBĐ phía Bắc) và được cấp giấy chứng nhận bảo hiểm số 21BB210544473. Thời hạn bảo hiểm đến 11 giờ ngày 09/4/2022. Mức TNDS đối với người thứ ba về người là 150 triệu đồng/người/vụ và về tài sản là 100 triệu đồng/vụ.

Về việc mua bảo hiểm nêu trên, nguyên đơn, bị đơn đều thừa nhận nên phát sinh hiệu lực về quan hệ bảo hiểm giữa các bên.

Xem xét sự kiện bảo hiểm liên quan đến việc thực hiện nghĩa vụ bảo hiểm của bị đơn, thấy:

Ngày 05/7/2021, ông Đinh Công H – là lái xe của Công ty HN trực tiếp điều khiển xe ô tô biển kiểm soát 21C -072.57 chở hàng theo hợp đồng với Công ty Cổ phần giải pháp và vận tải chuyên dùng LMT di chuyển từ Cửa Việt đến Quảng Bình. Trong khi di chuyển do trời mưa và tối, bị phản ánh sáng từ xe ngược chiều làm hạn chế tầm nhìn nên đã chạm vào Camera an ninh tại KM 721+500 trên QL1A dẫn đến làm gãy và hỏng rada camera an ninh.

Theo lời khai của nguyên đơn thể hiện: Sau khi xảy ra sự cố va chạm làm hỏng Camera an ninh thì anh Huấn đã thông báo cho Công ty LMT. Đến ngày 07/7/2021, các bên gồm Công ty LMT, phòng cảnh sát giao thông tỉnh Quảng Trị và Công ty NCD đã có buổi làm việc đánh giá tổn thất của Camera. Và đến ngày 27/7/2021 sau khi hoàn thành hợp đồng vận chuyển lô hàng thì ông H đã liên hệ với Văn phòng BHBD Quảng Trị để thông báo vụ tai nạn và yêu cầu bồi thường gửi BHBD phía Bắc vào ngày 27/7/2021.

Quá trình tham gia tố tụng tại Tòa án cấp sơ thẩm, nguyên đơn cho rằng sự kiện bảo hiểm đã phát sinh và nguyên đơn đã cung cấp hồ sơ tai nạn gồm: giấy tờ chứng minh sự cố tổn thất, hóa đơn chứng từ, thông báo tai nạn và yêu cầu bồi thường để yêu cầu bị đơn thanh toán bảo hiểm bồi thường với tổng số tiền là 71.153.280 đồng.

Xem xét yêu cầu này của nguyên đơn, Hội đồng xét xử phúc thẩm thấy rằng:

Tài liệu trong hồ sơ vụ án và lời khai của các bên thể hiện: Ngày 05/7/2021 đã xảy ra sự kiện là ông Đinh Công H lái xe va vào Camera dẫn đến làm gãy và hỏng rada camera an ninh. Tuy nhiên, sau khi làm hỏng Camera nêu trên thì ông Đinh Công H hoặc chủ sở hữu xe là Công ty HN đã không thông báo ngay cho doanh nghiệp bảo hiểm là BHBD mà đến tận ngày 27/7/2021 ông Đinh Công H mới liên hệ với BHBD (Văn phòng Quảng Trị) thông báo để được giải quyết yêu cầu bồi thường bảo hiểm.

Về thời điểm thông báo tai nạn là ngày 27/7/2021 (chậm 22 ngày sau sự cố) nêu trên của nguyên đơn đã được bị đơn xác nhận. Bị đơn đã hướng dẫn nguyên đơn bổ sung các hồ sơ yêu cầu bảo hiểm cụ thể là: Thông báo tai nạn và yêu cầu bồi thường có ký và đóng dấu của chủ xe; Thông báo kết quả điều tra xác minh, giải quyết vụ tai nạn giao thông hoặc thông báo kết luận điều tra vụ tai nạn giao thông do xe BKS 21C-072-57 gây tai nạn ngày 05/7/2021 tại Km 721+500QL1A; Bản ảnh hiện trường tai nạn; Hóa đơn, phiếu xuất kho hoặc giấy tờ chứng minh kích thước bao hàng vận chuyển; Biên bản xác định thiệt hại, hợp đồng sửa chữa khắc phục, hóa đơn sửa chữa, biên bản nghiệm thu, phiếu thu tiền hoặc chứng từ chuyên khoản... Tuy nhiên, nguyên đơn không xuất trình đầy đủ hồ sơ theo yêu cầu của bị đơn.

Đối với biên bản làm việc ngày 07/7/2021 nguyên đơn giao nộp, Hội đồng xét xử thấy rằng: Tại biên bản này thể hiện thành phần gồm: Đại diện phòng cảnh sát giao thông Công an tỉnh Quảng Trị - thiếu tá Phạm Hồng C – Cán bộ Đội 1. Đại

đại diện Công ty NDC-ASIA là ông Nguyễn Hoàng Anh. Đại diện Công ty CP giải pháp vận tải chuyên dùng LMT là ông Nguyễn Mạnh Cường (không có lái xe hoặc đại diện chủ xe gây tai nạn)

Về nội dung: Biên bản này ba bên thống nhất nội dung: Mặt rada của Camera bị nứt, vỡ, chân đế lắp bị gãy, giắc cắm bị đứt, không kết nối để kiểm tra tình trạng hoạt động của thiết bị.

Ngoài nội dung nêu trên, các bên không thống nhất xác nhận bất cứ nội dung gì khác như diễn biến, quá trình gây tai nạn, xác nhận hiện trường chi tiết... Theo văn bản số 146 ngày 08/2/2023 của Phòng cảnh sát giao thông Công an tỉnh Quảng Trị có nội dung: Ngày 07/7/2021, Phòng Cảnh sát giao thông, Công an tỉnh Quảng Trị đã cử đồng chí thiếu tá Phạm Hồng C (cán bộ phòng cảnh sát giao thông) tham gia chứng kiến buổi làm việc giữa các bên, nội dung làm việc liên quan đến xác nhận hư hỏng thiết bị camera do xe ô tô BKS 21C – 072.57 gây ra vào ngày 05/7/2021. Vụ việc này Phòng Cảnh sát giao thông, Công an tỉnh Quảng Trị không thụ lý giải quyết nên không thu thập hồ sơ theo quy định.

Như vậy, Công an tỉnh Quảng Trị xác nhận không phải là cơ quan thụ lý và giải quyết vụ tổn thất nêu trên.

Mặt khác, theo xác nhận của Công ty NDC thì thời điểm xảy ra va chạm thì Camera an ninh đang trong quá trình thử nghiệm chưa bàn giao cho Phòng Cảnh sát giao thông Công an tỉnh Quảng Trị nên không thể trích xuất hình ảnh vụ va chạm.

Theo quy định tại điểm khoản 5 điều 18 Nghị định 03/2021/NĐ-CP ngày 15/01/2021 của Chính phủ quy định: Khi tai nạn giao thông xảy ra thì bên mua bảo hiểm, người được bảo hiểm có nghĩa vụ: Thông báo ngay cho doanh nghiệp bảo hiểm để phối hợp giải quyết, tích cực cứu chữa, hạn chế thiệt hại về sức khỏe, tính mạng và tài sản, bảo vệ hiện trường tai nạn; thông báo ngay cho cơ quan Công an hoặc chính quyền địa phương nơi gần nhất để phối hợp giải quyết vụ tai nạn giao thông theo quy định và phối hợp với cơ quan chức năng trong việc điều tra, xác minh nguyên nhân vụ tai nạn giao thông. Không được di chuyển, tháo gỡ hoặc sửa chữa tài sản khi chưa có ý kiến chấp thuận của doanh nghiệp bảo hiểm

Tuy nhiên, như đã phân tích nêu trên, sau khi xảy ra sự cố (ngày 05/7/2021) nguyên đơn không thông báo ngay cho bị đơn mà tự ý chủ động xử lý sự cố, thanh toán tiền cho bên thứ ba khi chưa có ý kiến chấp thuận của bị đơn đồng thời đến ngày 27/7/2021 mới thông báo cho bị đơn. Mặt khác, nguyên đơn cũng chưa xuất trình được đầy đủ tất cả các tài liệu cũng như tính hợp pháp của các tài liệu, chứng minh sự kiện bảo hiểm có quan hệ trực tiếp làm phát sinh nghĩa vụ bảo hiểm của BHBD theo quy định của pháp luật tức là các thủ tục để cơ quan bảo hiểm xem xét chưa đầy đủ, khi thủ tục đầy đủ thì có thể có trường hợp sự cố phát sinh trách nhiệm bảo hiểm nhưng do lỗi hay vi phạm của người điều khiển phương tiện mà bảo hiểm được miễn trừ nghĩa vụ bảo hiểm quy định tại Điều 13 Nghị định 03/2021 nên yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn đối với bị đơn là không có căn cứ. Tòa án cấp sơ thẩm không chấp nhận yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn là phù hợp quy định của pháp luật. Do vậy, kháng cáo của nguyên đơn là không có căn cứ nên không chấp nhận, cần giữ nguyên bản án sơ thẩm.

Quan điểm của đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Hà Nội là phù hợp với tài liệu có trong hồ sơ vụ án và phù hợp với quy định của pháp luật nên chấp nhận.

Về án phí: Do kháng cáo không được chấp nhận nên người kháng cáo phải chịu án phí phúc thẩm.

Từ những nhận định trên;

Từ những nhận định trên!

Căn cứ điều 576 Bộ luật dân sự 2005

Căn cứ các điều: 17,18 Luật kinh doanh bảo hiểm

Căn cứ Nghị định số 03/2021/NĐ-CP ngày 15/01/2021 về bảo hiểm bắt buộc trách nhiệm dân sự của chủ xe cơ giới;

Căn cứ điều 147, khoản 1 điều 148, , điểm a khoản 1 điều 289, khoản 1 điều 308, điều 313, 349 Bộ luật tố tụng dân sự.

Căn cứ Nghị quyết số 326/2016 UBTVQH của Ủy ban thường vụ Quốc Hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý, sử dụng án phí, lệ phí Tòa án.

QUYẾT ĐỊNH

Không chấp nhận kháng cáo của Công ty TNHH Thương mại vận tải HN .
Giữ nguyên bản án kinh doanh thương mại sơ thẩm số 12/2023/KDTM-ST ngày 31/3/2023 của Tòa án nhân dân quận BD , thành phố Hà Nội.

Xử:

1. Không chấp nhận toàn bộ yêu cầu khởi kiện của Công ty TNHH Thương mại – Vận tải HN đối với Tổng Công ty Cổ phần BHBĐ về việc yêu cầu thanh toán bảo hiểm với số tiền: 61.765.000 đồng và tiền lãi chậm trả với số tiền: 9.388.280 đồng.

2. Về án phí: Công ty TNHH Thương mại – Vận tải HN phải chịu 3.557.644 đồng án phí kinh doanh thương mại sơ thẩm và 2.000.000 đồng tiền án phí kinh doanh thương mại phúc thẩm. Đối trừ 1.500.000 đồng tạm ứng án phí sơ thẩm theo biên lai số 02788 ngày 14/12/2022 và 2.000.000 đồng tiền tạm ứng án phí phúc thẩm theo biên lai số 07715 ngày 20/4/2023 tại Chi cục thi hành án dân sự quận BD . Công ty TNHH Thương mại – Vận tải HN còn phải nộp tiếp 2.057.644 đồng.

Trường hợp bản án được thi hành theo quy định tại Điều 2 Luật thi hành án dân sự thì người được thi hành án và người phải thi hành án dân sự có quyền thỏa thuận việc thi hành án, quyền yêu cầu thi hành án, tự nguyện thi hành án hoặc bị cưỡng chế thi hành án theo quy định tại các Điều 6, 7 và 9 Luật thi hành án dân sự. Thời hiệu thi hành án được thực hiện theo Điều 30 Luật thi hành án dân sự.

Bản án phúc thẩm có hiệu lực kể từ ngày 10/8/2023

Nơi nhận:

- Viên kiểm sát ND TP Hà Nội;
- Tòa án ND Q. BĐ ;
- Chi cục THADS Q. BĐ ;
- Dương sự.
- Lưu.

**TM. HỘI ĐỒNG XÉT XỬ PHÚC THẨM
Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa**

Hoàng Minh Thành

